

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry	" - - investointien edistäminen osaltaan myös tutkimus- ja kehitystoimintaa tukemalla on nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ja investointien pitkään jatkunut matala taso huomioon ottaen erittäin tärkeää. Luonnoksessa tarkoitettu tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää tutkimusyhteistyötä koskeva verokannuste on hyvin kannatettava hanke."	<p>"Esitetyn lisävähennyksen soveltamisala on varsin kapea sen rajautuessa vain määritelmän täyttävän tutkimusorganisaation kanssa tehtävän tutkimusyhteistyön alihankintalaskuihin. - - nyt tarkasteltavan esityksen ohella on tärkeää selvittää myös mahdollisuuksia soveltamisalaltaan laajemman, myös yritysten omaan tutkimus- ja kehitystoimintaan ulottuvan verokannusteen käyttöönottoon."</p>	<p>"Luonnoksen 2 §:n 3 kohdassa asetetaan lisävähennykseen oikeuttavalle tutkimus- ja kehittämistoiminnalle 1 kohdan mukaisten edellytysten lisäksi lisäedellytys, jonka mukaan toiminnan tavoitteena tulee olla aineettoman omaisuuden luominen. Tämä lisäedellytys vaikuttaa liialliselta erityisesti ottaen huomioon se, ettei lisävähennyksen saamisen edellytyksenä ole hankkeen tulosten tarkastelu taikka hankkeen onnistuminen (luonnoksen s. 13), saati patentin tai muun aineettoman omaisuuden luominen."</p>				
		<p>"EK esittää myös harkittavaksi nyt esitetyn lisävähennyksen soveltamisalan maltillista laajentamista siten, että lisävähennykseen oikeuttaisivat tutkimuslaitoksen alihankintalaskujen ohella myös määritelmän täyttävän tutkimusorganisaation opiskelijan palkkauskulut silloin, kun opiskelija on palkattu yritykseen tutkimustehtävään esimerkiksi tekemään opinnäytetyötä. Tämä muutos kohdistaisi lisävähennystä myös pk-yritysten pienimuotoisempaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja kannustaisi samalla yrityksiä tarjoamaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja nykyistä aktiivisemmin. Mikäli lisävähennyksen soveltamisalaa tällä tavoin laajennettaisiin, olisi vähennyksen alarajaa tältä osin tarkistettava."</p>	<p>"Luonnoksen 6 §:ssä rajataan lisävähennyksen soveltuminen niihin hankkeisiin, joita koskeva sopimus on allekirjoitettu lain voimaantulon jälkeen. Rajaus on tarpeettoman tiukka - riittävä tulisi olla, että itse konkreettinen tutkimushanke on aloitettu lain tultua voimaan."</p>				
Geologian tutkimuskeskus GTK	"Geologian tutkimuskeskus kannattaa esitystä luoda lisävähennys, joka arviomme mukaan tukee hyvin hallitusohjelman tavoitetta kasvattaa tutkimus- ja kehittämisspanostuksen osuutta bruttokansantuotteesta."		"Huomio: mallissa tulisi huomioida myös toimintaansa aloittavien, vielä kannattamattomien yksiköiden kannustaminen mahdollistamalla vähennyksen tekeminen mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa syntyvästä veronmaksuvollisuudesta."	<p>"Muutosehdotus: 70 prosenttia"</p> <p>"Muutosehdotus: ylärajaksi 1 500 000 euroa, jolloin lisävähennyksen määrä olisi enimmillään 1 050 000 euroa kutakin verovuotta kohtaan (kun vähennyksen määrä olisi kohdassa 1 esitetty 70 prosenttia)."</p>	<p>"Huomio: esitämme vaikuttavuuden arviointia kokeilujakson lopuksi ja lisävähennyksen voimaantulon jatkamista ja/tai laajentamista myös vuoden 2024 jälkeen, mikäli arviointi osoittaa tavoitellun vaikutuksen toteutumista."</p>		"Huomio: kannatamme erityisesti esitettyä mallia, jossa: "Verovähennyksestä aiheutuva yhteisöveron verotuotto muutos kompensoitaisiin kunnille verontilityslain mukaisia yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla."

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Geologian tutkimuskeskus GTK	"Esitys on arviomme mukaan erinomainen aloite lisätä tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannusteita ja keinovalikoimaa."						"Huomio: kannatamme erityisesti ajatusta, että: "suoran tuen saaminen samaan hankkeeseen ei automaattisesti estäisi lisävähennyksen käyttämistä, mikäli suora tuki on käytetty hankkeen muihin menoihin."
Helsingin yliopisto	"Helsingin yliopisto pitää myönteisenä, että yrityksiä kannustetaan investoimaan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Tämä voi olla positiivinen elementti pyrittäessä kohti kansallisen TKI-tiekartan tavoitetta 4%:n bktoisuudesta TKI-toimintaan."	"Helsingin yliopisto ehdottaa seuraavaa: - Ehdotuksessa huomioitaisiin tutkimusyhteistyön ja tilaustutkimuksen väliset erot ja niiden vaikutukset lisävähennyksen sovellettavuuteen (esimerkiksi se, etteivät alihankintalaskut perustu yhteistyösopimuksiin) - Ehdotuksessa käsiteltäisiin tutkimusyhteistyötä ja tilaustutkimusta toisistaan selkeästi erillisinä tutkimustyyppinä, sekä täsmennettäisiin, sovelletaanko lisävähennystä tilaustutkimukseen vai tutkimusyhteistyöhön"	"- - Helsingin yliopisto on huolissaan edellä mainittujen edellytysten toteutumisesta. Edellytysten toteutumisessa ja lisävähennyksen sovellettavuudessa Helsingin yliopisto kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin asioihin: (a) tutkimus-yhteistyötä ja tilaustutkimusta ei ole käsitelty erillisinä asioina; ja (b) yliopiston tulisi yksilöidä, milloin alihankintalaskun erät kohdistuvat laissa ehdotettuun tutkimus- ja kehittämistoiminnan määritelmään. Näitä seikkoja on tarkasteltu tarkemmin alla: a) Tutkimusyhteistyö v tilaustutkimus Helsingin yliopisto tekee yritysten kanssa sekä yhteistyötutkimusta että tilaustutkimusta. Jako näiden tutkimustyyppien välille on tehty korkeakoulujen verotusohjeessa (A15/200/2015) ja EU:n komission tiedonannossa koskien puitteita tutkimusja kehitytyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle (TKI-puite, 2014/C 198/01).-- --"			"ehdotetun verokannusteen ja sen edistämien investointien vaikutusten arvioimisessa tulisi huomioida se, että ehdotettu lisävähennys on käytännössä rajattu vain tilaustutkimukseen."	"Helsingin yliopisto pitää tärkeänä, ettei perustutkimukseen suunnattua rahoitusta vähennetä ehdotetun kannusteen muodon vuoksi."

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Helsingin yliopisto			<p>"Helsingin yliopisto pitää ongelmallisena sitä, että lisävähennys edellyttää yhteistyösopimukseen perustuvaa alihankintalaskua. Yhteistyösopimukset koskevat yleensä yllä kuvattua tutkimusyhteistyötä, ja tutkimusorganisaatiolle maksettava alihankintalasku taas tilaustutkimusta, jolloin tehdään yleensä tilaustutkimus-sopimukset. Toisin sanoen, Helsingin yliopisto lähettäisi sopimuskumppanille alihankintalaskun tilanteessa, jossa yliopisto on myynyt sopimuskumppanille tutkimuspalvelua, ja jonka taustalla olisi tilaustutkimussopimus. Helsingin yliopisto pitää erittäin tärkeänä, että ero tutkimusyhteistyön ja tilaustutkimuksen välillä huomioitaisiin, ja että tutkimusyhteistyötä ja tilaustutkimusta käsiteltäisiin toisistaan erillisinä tutkimustyyppeinä. Helsingin yliopisto toivoo täsmennystä siihen, sovelletaanko lisävähennystä tilaustutkimukseen vai tutkimusyhteistyöhön."</p> <p>"Helsingin yliopisto ilmaisee huolensa myös siitä, että lisävähennys edellyttää verovelvolliselta tutkimus- tai tiedonlevitysorganisaation kanssa tehtävää yhteistyötä ilman, että on täsmennetty, millaisesta yhteistyöstä on kyse."</p> <p>"Helsingin yliopisto pitää kuitenkin ongelmallisena, että markkinaehtoisien alihankintalaskun tulisi perustua mahdollisesti todellista yhteistyötä sisältävän tutkimusyhteistyöhankkeen yhteistyösopimukseen. Helsingin yliopisto huomauttaa myös, että tilaustutkimukseen ja tutkimusyhteistyöhön sovelletaan erilaisia hinnoitteluperiaatteita."</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Helsingin yliopisto			<p>" - - vaatimus nimenomaan yhteistyösopimukseen perustuvasta alihankintalaskusta voi aiheuttaa tulkinanvaraa siitä, millainen hanke todella on kyseessä."</p> <p>"Helsingin yliopisto ilmaisee huolensa siitä, että yliopiston tulisi perustellusti ja luotettavasti yksilöidä alihankintalaskun erien kuuluminen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, vaikka raja esimerkiksi palveluiden rutiiniluontaisen kehittämisen ja uusien palveluiden kehittämisen välillä saattaa olla epäselvä. Tähän liittyen Helsingin yliopisto nostaa esille sen, että luonnoksessa todetaan, että "riippuen toiminnan tarkoituksesta saattaa sama toiminta tietyssä tilanteessa olla tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja toisessa tilanteessa ei" (sivu 14, 4. kohta)."</p>				
Itä-Suomen yliopisto	"Itä-Suomen yliopisto kannattaa hallituksen esitystä laiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä verovuosille 2021-2024. Hallituksen esitys lisävähennyksestä yritysten verotukseen kannustaa tutkimus- ja kehitysyhteistyöhön yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa."		"Yliopisto kannattaa että lain vaikutuspiiriin kuuluvat tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatiot sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan tyypit määritellään EU:n yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen kautta."				"Käynnissä oleva pandemia, COVID-19 tauti ja koronavirus SARS-Cov-2:n käyttäytyminen aiheuttaa laajoja haasteita ihmisten terveydelle, yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle. Näitä kompleksisia uusia haasteita pystytään luotettavasti ratkaisemaan tutkimukseen perustuvan tiedon avulla. Korkeakoulujen ja yritysten väliselle tutkimus- ja kehittämistoiminnalle on vallitsevassa tilanteessa lisääntynyttä tarvetta. Yritykset tarvitsevat poikkeuksellisin aikoina sekä elinkeinotoiminnan harjoittamisen että uuden tuotekehityksen tueksi korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa tehtävää tutkimus- ja kehitysyhteistyötä."

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Keskuskauppakamari	<p>"Keskuskauppakamari pitää tutkimus- ja kehittämistoiminnan verokannustinta erittäin tervetulleena muutoksena Suomen verolainsäädäntöön. - - - onnistunut verokannustinmalli voisi luoda Suomeen lisää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa, lisätä työllisyyttä ja Suomessa toimivien yritysten aineetonta omaisuutta, ja sitä kautta kasvattaa myös veronsaajien verotuloja. Merkittävä panostus tutkimus- ja tuotekehittämistoiminnan lisäämiseen voisi myös houkutella Suomeen osaavaa työvoimaa ulkomailta."</p>	<p>"Ottaen huomioon, että verokannustimen vuosittainen verohyöty on rajattu 100 000 euroon, Keskuskauppakamari pitäisi perusteltuna, että verokannustin olisi käytettävissä myös muun kuin ryhmäpoikkeusasetuksessa määritellyn tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation kanssa suoritettaviin tutkimushankkeisiin. Vaihtoehtoisesti, jos hyväksyttävää yhteistyötahoja halutaan rajata esitysluonnoksen mukaisesti ryhmäpoikkeusasetuksen määritelmän täyttäviin tutkimusorganisaatioihin, verokannustimen euromääräisiä rajoja olisi perusteltua korottaa merkittävästi. Vaikka yritysten yhteisöveron määrä alenisi suuremman lisävähennyksen myötä, uusista tutkimusprojekteista aiheutuisi veronsaajille muiden verotulojen lisäystä, minkä lisäksi yritysten verotettavan tuloksen voitaisiin olettaa kasvavan tulevana vuosina tuloksellisten tutkimusprojektien myötä."</p>	<p>"Hallituksen esitysluonnoksen mukaan vähennykelpoisuuden edellytyksenä on, että hankkeeseen liittyvä sopimus on tehty ehdotetun lain voimaantulon jälkeen. Keskuskauppakamari pitää ajallista rajausta sinänsä selkeänä, ja katsoo määritelmän kattavan myös sellaiset yhteistyöhankkeiden jatko- tai laajennussopimukset, jotka solmitaan lain voimaantulon jälkeen. Tätä tukee myös esitysluonnoksen sivulla 6 todettu tavoite tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteistyöhankkeiden lisäämisestä tai laajentamisesta. Tämä voitaisiin vielä erikseen todeta hallituksen esityksessä tulkinnanvaraisuuden välttämiseksi."</p>	<p>"Keskuskauppakamari pitää lisävähennyksen enimmäismäärää alhaisena ja toteaa, että vähennyksen absoluuttinen euromääräinen enimmäisraja johtaa siihen, että vähennyksen kannustinvaikutus on suurempi pk-yrityksille kuin isoille yrityksille. Jos vähennyksellä haluttaisiin kannustaa myös suuryrityksiä sääntelyn tavoitteen mukaisiin yhteistyöprojekteihin, enimmäismäärän tulisi olla lähempänä Norjan verovähennyksen tasoa (verosta tehtävä vähennys 25 miljoonaa Norjan kruunua)."</p>	<p>"Ehdotettu lisävähennys säädettäisiin määräaikaiseksi vuosille 2021-2024. Keskuskauppakamari pitää neljän vuoden määräaikaa tärkeänä parannuksena aiempaan kahden vuoden kokeiluun. Riskinä määräaikaisessa kannustimessa on, että kannustinta ei ehditä ottaa määräajassa täysimääräisesti käyttöön, sillä tutkimustyön hankkiminen ei-kaupalliselta toimijalta voi monista syistä olla työlästä, eivätkä toimintatavat muutu nopeasti. Keskuskauppakamari esittää harkittavaksi, että verokannustin säädettäisiin pysyväksi."</p>	<p>"- - - vaikutusten arvioinnissa on esitetty pelkästään yhteisöverotuoton alenemiseen liittyviä vaikutuksia. - - - arviota tulisi täydentää tavoitellun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan lisäyksen positiivisilla vaikutuksilla työllisyyteen ja verotuloihin. Verokannustin tulisi yksityiskohdiltaan säätää sellaiseksi, että sille esitettyjen tavoitteiden täyttyminen olisi todennäköistä."</p>	<p>"Keskuskauppakamari pitää todennäköisenä, että yrityskohtainen vähennyksen yläraja sekä vähennysoikeuden muodostuminen laskun maksajalle kannustavat yrityksiä organisoimaan useamman yrityksen kattavat yhteistyöprojektit siten, että jokainen mukana oleva yritys on erillisessä sopimussuhteessa määritelmän täyttävään tutkimusorganisaatioon. Hallituksen esityksessä voitaisiin erikseen mainita, että tällainen toimintatapa on hyväksyttävä silloinkin, kun projektissa mukana olevat yritykset kuuluvat samaan konserniin. Ehdotetun lain 3 §:n 1 momentin vaatimus siitä, että tutkimus- ja kehittämistoiminnan on liityttävä yrityksen omaan toimintaan, rajaa joka tapauksessa mahdollisuutta pilkkoa tutkimushankkeita samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden kesken."</p>
	<p>"Keskuskauppakamari pitää esitettyä mallia selkeänä vähennysoikeuden syntymisen osalta. On hyvä, ettei vähennyksen vaatiminen näyttäisi aiheuttavan toimijoille merkittäviä hallinnollisia kustannuksia."</p>						<p>"Koska kysymys on ylimääräisestä verovähennyksestä, vähennyksen kannustinvaikutukset jäävät pienemmiksi niille yrityksille, jotka eivät ole veronmaksutilanteessa toiminnan tappiollisuuden tai aiempien verovuosien tappioiden vähentämisen vuoksi. Tällöin mahdollinen verohyöty realisoituu vain, jos vähennysvuodelta syntyvät tappiot voidaan myöhemmin vähentää verotettavasta tulosta, eikä tappioita menetetä omistajanvaihdosten vuoksi. Keskuskauppakamari ehdottaa, että esitysluonnokseen lisättäisiin useissa vertailumaissa käytössä oleva veronhyvitysmalli, jossa tappiollinen yritys voisi lisävähennyksen sijaan saada rahana maksettavan veronhyvityksen."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Keskuskauppakamari							<p>"Ehdotetun verokannustimen lisäksi tutkimusyhteistyön käytännön edellytyksiä voitaisiin parantaa kiinnittämällä huomiota yritysten tarpeisiin muun muassa palveluiden saatavuuden ja tutkimusyhteistyössä syntyvän aineettoman omaisuuden suojaamisen, kuten patentoinnin ja hyödyntämisen suhteen.</p> <p>Yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä voitaisiin lisäksi edistää nostamalla TVL 57 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vähennyskelpoisen lahjoitusvähennyksen ylärajaa nykyisestä 250 000 eurosta 500 000 euroon."</p>
Oulun yliopisto	"Oulun yliopisto pitää esitettyä lisävähennystä hyvänä ratkaisuna kannustaa ja tukea yritysten tutkimusyhteistyötä tutkimusorganisaatioiden kanssa."					"- - esitetty lisävähennys tukee tutkimusyhteistyön laajentamista erityisesti pienten ja keskiuurten yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välillä, jolloin myös uudet yritykset voivat tulla paremmin tietoisiksi tutkimusyhteistyön mahdollisuuksista ja saavat herätteen laajemmin hyödyntää tutkimusorganisaatioiden osaamista tutkimus- ja kehittämis-toiminnassa."	"- - tutkimusyhteistyön laajentaminen tukee välillisesti myös muita yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön tavoitteita. Myös tutkimusorganisaatio saa paremman näkyvyyden yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan tarpeisiin ja tutkimustulosten hyödyntämisen mahdollisuuksiin. Yhteistyö tuo yrityksille myös paremmin esille esimerkiksi tutkimusta tekevien tohtoriopiskelijoiden osaamisen, mahdollistaen työllistymisen yritysten omaan tutkimus- ja kehitystoimintaan."
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK	<p>"SAK pitää hallitusohjelman tavoitteen näkökulmasta olemassa olevan toiminnan tukemisen lisäksi tärkeänä uuden tutkimus- ja kehittämistoiminnan luomista sekä siihen kannustamista. Koska vähennys ei juurikaan lisää uutta tutkimus- tai kehittämistoimintaa, vaatii tämä puoli kasvunsa tueksi muita tehokkaampia toimenpiteitä."</p> <p>"Kokonaisuutena SAK pitää tavoitetta tutkimus- ja</p>		"Esityksessä tuodaan esiin, kuinka lisävähennys on tarkoin rajattu, mikä taas vähentää sen tulkinvaraisuutta. SAK haluaa kuitenkin korostaa, kuinka osa esitetyistä muutokohdista sisältää tulkinvaraisuutta. Esimerkiksi esitetyn lain 2 §:n määritelmiä ei ole avattu esityksessä riittävän laajasti."		"Aikaisempi verotuki oli voimassa vain vuosina 2013–2014 eli kaksi verovuotta. Tällä oli esityksen mukaan vaikutus alkuperäisen tuen tehokkuuteen ja suosioon. Uuden esityksen osalta onkin relevanttia kysyä, kasvattaako neljän vuoden määräaikaisuus verovuosille 2021–2024 merkittävästi sen tehokkuutta tai onko lisävähennyksen määräaikaisuus ylipäättään perusteltua, jos tavoitteena on tutkimus- ja kehittämistoiminnan kasvattaminen keskipitkällä	"Esityksen arvion mukaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen piiriin voisi vuositasolla kuulua noin 75 miljoonan euron suuruiset tutkimusmenot. On huomionarvoista, että tämä luku on teoreettinen maksimi. Koska kaikki verovelvolliset eivät todennäköisesti tule hakemaan tai saamaan vähennystä, lopullinen tutkimus- ja kehittämistoiminnan euromääräinen kasvu lienee pienempi."	"Esityksen mukaisesti vähennys ei sovellu elinkaaren alkuvaiheessa oleville (tappiollisille) toimijoille, vaan enemmänkin niille organisaatioille, joilla on jo valmiiksi laajaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että lisävähennys kohdistuisi pääsääntöisesti suurille toimijoille. SAK ei pidä todennäköisenä, että esitetty lisävähennys suuruusluokkansa vuoksi kasvattaisi merkittävästi näiden suurten toimijoiden panostusta tutkimus- ja

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
<p style="text-align: center;">Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK</p>	<p>kehittämistoiminnan tukemisesta tärkeänä. Esimerkiksi Martti Hetemäen vuonna 2019 tekemä selvitys3 taustoittaa omalta osaltaan, kuinka yritysten investoinnit tai tuottavuus eivät ole juurikaan kasvaneet viimeisen kymmenen vuoden aikana Suomessa. SAK:n mielestä tutkimukseen sekä kehittämiseen kohdistuvilla investoinneilla on tärkeä rooli Suomen julkisen talouden tasapainottamisessa pitkällä aikavälillä. Muilta osin SAK:lla ei ole lausuttavaa esitysluonnoksen yksityiskohdista."</p>				<p>aikavälillä vuoteen 2030 mennessä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan neljän prosentin BKT-suhteen tavoite huomioiden esitetty lisävähennys ei vaikuta elinkeinopoliittisen merkityksen ja määräaikaisuutensa vuoksi olevan kustannustehokas keino suhteen kasvattamiseksi."</p>	<p>"Valtion on tarkoitus kompensoida verotulojen menetykset kunnille yhteisöveron jako-osuuksien muutoksilla. Tämä tulee ottaa huomioon tulevissa valtion sekä kuntien talousarvioissa."</p>	<p>kehittämistoimintaan tai mahdollistaisi uusien toimijoiden tutkimusinvestointeja merkittävästi aikaisempaa enemmän. Lisävähennyksen kaltaiset toimenpiteet sisältävät kuitenkin yleisellä tasolla kannustavan elementin."</p>
	<p>"Koska esitetty verotuki monimutkaistaisi verojärjestelmää, olisi tarkoituksenmukaisempaa vahvistaa nykyisiä tuki-instrumentteja. Yksi hyvän verojärjestelmän piirteistä on ennakoitavuus, ja esitetty lisävähennys olisi määräaikaisuutensa vuoksi ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa."</p>						<p>"Suoran tuen osalta on kuitenkin tarpeen huomioida, että määrärahojen rajallisuuden vuoksi tällä tukimuodolla on riskinä allokoitua epätasaisesti. SAK pitää kuitenkin kokonaisuutena suoria tukimuotoja välillisiä tukia tehokkaampana keinona tukea tutkimus- ja kehittämistoimintaa."</p>
						<p>"Esityksen myötä voidaan todeta, että lisävähennyksen vaikutukset välillisenä tukena eivät ole suuria suhteessa muihin suoriin tukiiin. Lisäksi lisävähennyksen kohdistuminen olemassa oleviin toimijoihin sekä niiden harjoittamaan tutkimustoimintaan heikentää sen tehokkuutta suhteessa hallitusohjelman tavoitteisiin."</p>	<p>SAK:n mielestä suorat tukimuodot olisivat vaikutuksiltaan ehdotettua lisävähennystä tehokkaampia. Myös esityksessä on tuotu esiin, kuinka suorat tukitoimenpiteet ovat vaikuttavampia ja kuinka lisävähennykset saattavat heikentää verojärjestelmän selkeyttä ja ennustettavuutta sekä kansalaisten oikeusvarmuutta ja luottamusta järjestelmää kohtaan."</p>
						<p>"SAK haluaa painottaa esityksen vaikutuksien seuraamista tutkimus- ja kehittämistoiminnan kasvuun vuosien 2021–2024 aikana. Alustavan arvion mukaan esitetyn lisävähennyksen merkitys ei ole suuri johtuen muun muassa vähennyksen piirissä olevien tutkimusmenojen vähäisestä määrästä. Näin ollen vaikutusta on myös sillä, mitä muita toimenpiteitä luodaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan kasvattamiseksi."</p>	<p>"Ollessaan määräaikainen vuosille 2021–2024 lisävähennys saattaa tahattomasti heikentää edellä mainittua oikeusvarmuutta sekä luottamusta verojärjestelmää kohtaan. Kuten aikaisemmin lisävähennyksen kohdentumisen yhteydessä on tuotu esiin, jälkikäteen tuki verovähennyksen muodossa ei auta elinkaaren alkuvaiheessa olevia yrityksiä. Lisäksi uusien verotukien luominen olemassa olevien instrumenttien vahvistamisen sijaan lisää byrokraatia ja monimutkaistaa tukiverkostoa kokonaisuutena."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Suomen Yrittäjät ry	<p>"Suomen Yrittäjät kannattaa lähtökohtaisesti yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välisen yhteistyön edistämistä, sekä laadukkaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisäämistä verokannustimella hallituksen esitysluonnoksessa kuvatulla tavalla."</p> <p>"Hallituksen esitysluonnoksessa kuvattu verokannustin on mallina selkeä."</p>	<p>"Pienten ja keski suurten yritysten näkökulmasta on positiivista, että alihankintalaskuun perustuva lisävähennys mahdollistaa tuen kohdistamisen myös niille yrityksille, joilla ei ole resurssoja omaan tutkimus- ja kehitystoimintaan tekevään henkilökuntaan."</p> <p>"Verokannustimen tulisi kuitenkin kohdistua mahdollisuuksien mukaan myös ammatillisten oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön ja siihen liittyvä euromääräinen alaraja tulisi poistaa."</p>	<p>"Kevään 2018 Pk-yritysbarometrin mukaan noin joka kuudes yritys kertoo tekevänsä yhteistyötä korkeakoulun tai tutkimuslaitoksen kanssa. Noin joka kymmenes yritys tekee yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa. Koska etenkin pienillä yrityksillä on tuotekehityshankkeita ammatillisten oppilaitosten kanssa, myös tämän yhteistyön tulisi olla verokannusteen soveltamis-alan piirissä, mikäli se on valtiontukinäkökulmasta mahdollista."</p>	<p>"- - - euromääräinen alaraja tulisi poistaa."</p> <p>"Tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvät alihankintalaskut ovat todennäköisesti tyypillisesti vähintään 10.000 euroa, mikä hallituksen esitysluonnoksessa on ehdotettu lisävähennyksen oikeuttavan alihankintalaskun alarajaksi. Jotta pienimmätkin yritykset voisivat hyötyä verokannustimesta, lisävähennyksen saaminen tulisi kuitenkin olla mahdollista kaikista alihankintalaskuista ilman euromääräistä alarajaa, mikäli edellytykset lisävähennykselle muuten täyttyvät."</p>	"Vaikuttavuuden kannalta on hyvä, että verokannuste on voimassa vähintään neljä vuotta."		
Säteilyturvakeskus	Ei lausuttavaa						
Tampereen yliopisto	<p>"Yliopisto näkee hallituksen esityksen kannatettavaksi ja hyvin perustelluksi. Suomi on asettanut tavoitteekseen nostaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan osuus bruttokansantuotteesta neljään prosenttiin. Tavoite ei voi toteutua ilman yritysten selvästi nykyistä merkittävämpää panostusta yliopistoihin ja muihin tutkimustoimijoihin. Kaikki toimet, jotka motivoivat yrityksiä lisäämään TKI-panoksia Suomeen, ovat yliopiston mielestä lähtökohtaisesti toivottuja."</p> <p>"Hallituksen lakiesitys motivoi yrityksiä yhteistyöhön yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Tätä kautta yhteistyö kohdistuu sellaisille TRL (technology readiness level) -tasolle, jotka tulevat uudistamaan yritysten toimintoja. Tampereen yliopisto tukee tätä voimakkaasti."</p>		<p>"Ehdotettu alihankintalaskumalli on yliopiston mielestä selkeä toimintatapa. Tulkitsemme mallia niin, että laskuun voidaan, normaaleja laskutuskäytäntöjä käyttäen, sisällyttää tutkimustyön aiheuttamat infrastruktuurikulut ja muut välilliset kulut."</p>	<p>"- - - mikäli vähennyskelpoisten kustannusten verovuosikohtainen alaraja tulee olemaan ehdotettu 10 000 euroa, tämä jättää PK-yritykset käytännössä kokonaan ehdotetun verotuen ulkopuolelle. PK-yrityksille, erityisesti tiedelähtöisille, voitaisiin määrätä pienempi alaraja mahdollistamaan niiden nopeampi kasvu."</p>			<p>"Lakiesityksessä ehdotettu tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys luo yhdessä suorien yritystukien kanssa hyvän kokonaisuuden, joka tukee tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytyksiä Suomessa. Tampereen yliopisto korostaa, ettei lakiesityksen toteutuminen saa johtaa suorien yritystukien vähentämiseen. Yritystukien negatiivisesta kehityksestä voi pahimmillaan seurata suurten yritysten TKI-toiminnan siirtymistä pois Suomesta, mistä koituisi merkittävää haittaa myös yliopistoille."</p> <p>"- - - vaikka lakiesityksen kohdistaminen tutkimukseen on perusteltua, usein uusien teknologioiden ja prosessien hyödyntäminen yrityksissä vaatii myös koulutusta. Ehdotamme siten harkittavaksi mahdollisuutta sisällyttää laajempiin hankkeisiin myös selkeästi sen teemoihin kohdistuva rajoitettu koulutusosio (esimerkiksi enimmillään 10 % hankkeen kustannuksista)."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Teknologiateollisuus ry	<p>"Yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön aktivointi on tärkeää. Kaikki TKI-toimintaa tukevat keinot ovat eduksi Suomen kilpailukyvyille ja houkuttelevuudelle. Tarvitsemme lisäkannustimia TKItoimintaan, jotta pääsemme digivihreän kasvun tielle kriisin jälkeen. Sekä suoria, että verotukia tarvitaan.</p> <p>Teknologiateollisuus ry:n jäsenyritykset arvioivat T&K-verovähennyksellä olevan myönteistä vaikutusta yritysten TKI-toimintaan. Siksi Teknologiateollisuus ry ja sen jäsenyritykset kannattavat sen toteutusta. Toimivan T&K-verokannustimen tärkeimpiä elementtejä on, että se on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Yksinkertainen ja hallinnollisesti kevyt sekä liiketoimintaneutraali. 2) Ei sisällä tulkinnanvaraisia käsitteitä. 3) Pysyvä tai ainakin pitkäaikainen. 4) Yhteen toimiva Business Finlandin (BF) ja ELY-keskusten tuki-instrumenttien kanssa. 5) Vaikuttava." 	<p>"Osa yrityksistä kokee, että on ongelmallista, että tutkimusorganisaation pitäisi olla sijoittautuneena Suomeen tai ETA-valtioon. Tavoitteena on vähentää eri tutkimusaliyhankkijoiden lukumäärä ja keskittää tutkimusaliyhankinta kunkin alan parhaimmille alihankkijoille. Näistä osa sijaitsee Suomen tai ETA-valtioiden ulkopuolella. Toivomme, että alueellinen rajausta voitaisiin poistaa hallituksen esityksestä."</p> <p>"Esitämme myös, että T&K-verovähennyksen laajentamista ryhdyttäisiin selvittämään, mm. kattamaan yritysten itse tekemän TKItoiminnan sekä pilottilaitoksia ja muita skaalaustoimenpiteitä (upscaling) koskevan toiminnan kulut sekä immateriaalioikeuksien suojaamisesta aiheutuvat kulut. Vähennyksen voisi ulottaa kattamaan myös tutkimusorganisaation opiskelijan tutkimustehtävään (esim. opinnäytetyö) kohdistuvat yrityksen palkkauskulut. Teknologiateollisuus ry:n jäsenyritykset koosta riippumatta tukevat opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa tehtävää</p>	<p>"2) Käsitteet eivät saa olla tulkinnanvaraisia</p> <p>Käytettävyyden osalta on tärkeää määritellä, mitä T&K-kuluihin sisällytetään, mistä verovähennyksen saa tehdä. Teknologiateollisuus ry kannattaa, että laissa käytetään EUsäädöksissä (ryhmäpoikkeusasetus) käytettyjä termejä tutkimusorganisaation ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta. Uuden kansallisen määritelmän lisääminen aiheuttaisi tulkintaongelmia. Esityksessä arvioidaan, että yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen voidaan arvioida olevan lain vaikutuspiiriin kuuluvien tutkimusorganisaatioiden hyvin tuntema säädös ja tutkimusorganisaatio tietänee, tulkitaanko se ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiseksi toimijaksi. Tämä on tärkeää, kun yritys ja tutkimusorganisaatio voivat olla kansainvälisiä toimijoita, jotka eivät muutoin toimi Suomen lainsäädännön alaisuudessa. Yrityksen tulee pystyä varmistamaan, että organisaatio jolta palvelut ostetaan täyttää ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimukset."</p>		<p>"3) Pysyvä tai vähintäänkin pitkäaikainen</p> <p>Viimeksi voimassa olleen T&K-verovähennyksen käyttö jäi vähäiseksi, koska malli oli voimassa vain kaksi vuotta ja Verohallinnon ohjaus tuli vasta ½ vuotta myöhässä, yrityksillä ei ollut mahdollisuutta soveltaa vähennystä ilman ohjausta ja ottaa riskiä jälkikäteisistä veroseuraamuksista. Näemme hyväksi, että T&K-verovähennys on voimassa pidemmän aikaa. Järkevintä olisi mielestämme, että mallista tehtäisiin pysyvä."</p> <p>"Teknologiateollisuus ry toivoo, että T&K-verovähennyksellä tulisi pysyvä, jolloin se olisi myös ennustettava ja vaikuttavampi."</p>	<p>"4) Vaikuttava</p> <p>Yrityksissä tehtävät TKI-investoinnit ovat vuosittain 4 miljardin euron tasolla. Siksi yritykset kokevat, että valmisteltava n. 8 miljoonan euron verovähennys kuulostaa vähäiseltä. Kuten esityksessä sanotaan, kansainvälisesti tutkimus- ja kehittämistoiminnan verokannusteeet ovat yleisiä. Suomeen nyt ehdotettu lisävähennys olisi OECD-vertailussa pienimpiä T&K-verotukia bruttokansantuotteeseen suhteutettuna.</p> <p>Tällä hetkellä yritykset investoivat noin 100 miljoonaa euroa vuodessa TKI-yhteistyöhankkeisiin tutkimusorganisaatioiden kanssa, joista n. 75 miljoonaa euroa voisi esityksessä arvioidun mukaan olla tuen piirissä olevaa toimintaa. Mikäli nämä hankkeet saataisiin tuplaantumaan, mahtuisi verovaihtokautta valtiolle VM:n arvion haarakkaan: (75M€*50%*20%= 7,5 M€). Siten näennäisen vaatimattomalla verovähennyksellä voi olla iso vaikutus tällaisten hankkeiden lisäämiseksi."</p>	<p>"4) Yhteentoimiva muiden tuki-instrumenttien kanssa</p> <p>Teknologiateollisuus ry kannattaa linjausta, että verokannustimen hakemismahdollisuutta ei suljeta pois, vaikka yritys on saanut myös suoraa tukea samaan hankkeeseen, ja arvioi että tämä toimii esityksen arvion mukaisesti lisäkannustimena. Mikäli verovähennys olisi ristiriidassa Business Finlandin (BF) ja ELY-keskusten tuki-instrumenttien kanssa, verovähennyksen käyttö jäisi vähäiseksi."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Teknologiateollisuus ry	<p>"1) Mallin tulee olla yksinkertainen</p> <p>Yrityksille yksinkertaisuus ja ennustettavuus on tärkeää. T&K-verovähennyksen valmistelussa on selvästi pyritty mahdollisimman selkeään ja hallinnollisesti kevyeen vähennysmalliin, kuten käyttämään tutkimuslaskintalaskuja vähennyksen pohjana. Tämä lisää vähennyksen käytettävyyttä."</p>	<p>tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä ja tällainen muutos olisi myös pk-yritysten saavutettavissa, mikäli T&K-vähennyksen alarajaa tältä osin laskettaisiin."</p>	<p>"Myös tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta viitataan ryhmäpoikkeusasetuksen määritelmään. Näin oli myös aiemmin voimassa olleessa 2013-2014 T&K-verovähennyistä koskevassa laissa. Tulkintaongelmia aiheutuu silti, mutta perusteluosan mukaan tulkinnassa nojaututaan melko paljon siihen, että tutkimusorganisaatio osaa määritellä mikä on ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista T&K-toimintaa. Yritys kantaa vastuun, jos verovähennyksen edellytykset eivät täyty. Aukotonta mallia ei ole mahdollista laatia, joten katsomme, että valittu tapa määritellä T&Ktoiminta vakiintunein ryhmäpoikkeusasetuksen termein on toimivin."</p> <p>"Lain 2 §:n 1 mom. 3 kohdassa todetaan, että "alihankintalaskulla tarkoitetaan...siltä osin kuin alihankintalaskun erät liittyvät 1 kohdan mukaiseen toimintaan, jonka tavoitteena on aineettoman omaisuuden luominen." Sivulla 13 määritellään kuitenkin, että "lain 2 §:n 1 kohdan mukaan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jonka varsinaisena tarkoituksena on lisätä tietoa ja käyttää tietoa uusien sovellusten löytymiseksi" mutta "säännöksen soveltamisen edellytyksenä ei kuitenkaan ole aineettoman omaisuuden syntyminen toiminnan tuotoksena." Lisävähennyksen saaminen ei edellytä hankkeen tulosten tarkastelua tai hankkeen onnistumista. Teknologiateollisuus ry pyytää poistamaan laista perusteluiden kanssa ristiriitaisen tekstin ", jonka tavoitteena on aineettoman omaisuuden luominen." Tulosten tarkastelu johtaisi mallin käytettävyyden heikkenemiseen ja aiheuttaisi tulkintariitoja."</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Teknologiäteollisuus ry			<p>"Selvityksessä todetaan, että mallilla kannustetaan lisäämään TKI-yhteistyöhankkeita. Siksi esitetään, että vähennys koskisi vain hankkeita, joista sopimus on tehty lain voimaantulon jälkeen (1.1.2021). Usein TKI-kehityshankkeet ovat pitkäkestoisia ja saattavat laajentua tai versoa uusia hankkeita. Teknologiäteollisuus ry esittää, että lain 6 §:ää muutettaisiin koskemaan myös lain voimaantulon jälkeen tehtävät hankkeet, vaikka niitä koskeva sopimus olisi tehty jo aiemmin. Kysymys on uudesta TKI-toiminnasta, johon investointi (maksu) tapahtuu lain ollessa voimassa."</p>				
Turun yliopisto	<p>"Turun yliopisto pitää hyvänä sitä, että yliopistojen ja yritysten yhteistyötä edistetään monin eri keinoin. Aikakautemme suurien haasteiden kuten luonnon köyhtymisen, digitalisaation, väestön ikääntymisen tai toimivan talousjärjestelmän löytämisen ratkaisemiseksi tarvitaan erityisesti tutkimuksen, elinkeinoelämän ja laajemmin kansalaisten yhteistyötä. Verovähennykset elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittaville toimijoille ovat epäilemättä sopiva keino edistää yritysten halua tehdä yhteistyötä yliopistojen kanssa ja yliopisto puoltaa esitystä. Asiaa on ehdotettu myös innovaatioekosysteemejä tarkastelevassa EIC:n (European Innovation Council) raportissa "A Robust Innovation Ecosystem for the Future of Europe". "</p>						<p>"- - - uusille innovaatioille syntyvä vakaa pohja ja elinkeinoelämän kanssa tehtävä tutkimusyhteistyö on hedelmällistä ensisijaisesti perustutkimuksen kautta. Yliopiston päätehtävä on yhä tieteen uudistaminen ja sen kautta yhteiskunnallisten ongelmien ratkaiseminen tieteen keinoin. Siten ehdotettu lisävähennys on viime kädessä toimiva kannustin vain jos myös yliopistojen perustehtävien rahoitus on kunnossa. "</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT		<p>"Tuki-instrumentti kattaisi vain T&K-toiminnan, joka toteutetaan alihankintana hyväksytyyn tutkimusorganisaation kanssa. Täitä osin ehdotuksen lisävähennys poikkeaa merkittävästi tavanomaisesta T&K-investointien lisävähennyksestä, joka monessa muussa maassa kattaa myös yrityksen sisäisen T&K-toiminnan. Tämä piirre rajaa instrumentin kohdentumisen hyvin pieneen osaan koko T&K-sektoria."</p>	<p>"Ehdotetun muotoisessa instrumentissa nk. "re-labeling"-ongelman, jolla tarkoitetaan muiden kuin hyväksyttävien T&K-menojen ilmoittamista verotuksessa T&K-menoina, voidaan odottaa olevan pienempi kuin yleisen lisävähennyksen kohdalla."</p>	<p>"Ehdotetun vähennyksen etuna on se, että sen voidaan odottaa paremmin kohdentuvan perustutkimustyyppiseen yrityssektorin T&K-toimintaan kuin yleinen T&K-toiminnan lisävähennys. Ehdotettu tuki-intensiteetti on kuitenkin hyvin maltillinen, ja oletettavasti liian pieni kannustamaan yrityksiä merkittävästi lisäämään tutkimusyhteistyötä. Efektivistä tuki-intensiteettiä olisi syytä nostaa vähintään tyyppilliselle T&K-tukien tasolle (esim. 25-50%, jolloin lisävähennys olisi noin 125-200% T&K-investoinneista), jotta näkyviä vaikutuksia voitaisiin odottaa saatavan aikaiseksi."</p>		<p>"Ehdotetun vähennyksen arvioidaan koskevan noin 80 miljoonan euron arvoista T&K-toimintaa. Laskennallinen tuki-intensiteetti yrityksellä, joka voi hyödyntää lisävähennyksen täysin, on noin 10% hyväksyttävistä alihankintakustannuksista. Ehdotetussa tuki-instrumentissa ei ole rahallista korvausta tilanteessa, jossa yritys on tappiollinen."</p> <p>"T&K-tuki-instrumentti voi olla tehokas vain silloin, kun se saa aikaan lisäyksiä T&K-investointeihin. T&K-verohuojennusten vaikutuksista on nykyisin saatavilla useita teollisia arviointitutkimuksia. Tutkimuksissa on yleisesti havaittu, että lisävähennykset lisäävät T&K-investointeja ja innovaatioita. Näissä tutkimuksissa tarkastellut lisävähennykset koskivat kuitenkin yleisemmin yritysten T&K-investointeja, ja näin ollen niiden pohjalta on vaikea arvioida ehdotetun instrumentin vaikutuksia, koska se kohdistuu erityisesti T&K-toimintaan, joka toteutetaan yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyönä. Voidaan kuitenkin todeta, että instrumentin pienestä mitoituksesta (noin 8 miljoonaa euroa) johtuen, sen ei voida odottaa tuottavan merkittäviä muutoksia T&K-investointien kokonaistasoon."</p>	<p>"Koska tuki-instrumentissa ei ole rahallista korvausta tilanteessa, jossa yritys on tappiollinen, sulkee se pois mm. monia alkuvaiheen teknologiaintensiivisiä yrityksiä. Nämä yritykset voivat olla erityisen tärkeä T&K-tukitoimien kohde, koska riskialttiin alkuvaiheen T&K-toiminnan voi olla vaikea saada rahoitusta yksityiseltä rahoitusmarkkinalta ja toisaalta näillä yrityksillä ei ole suuria kassavarantoja T&K-hankkeiden rahoittamiseksi. Tästä syystä tuki-instrumenttiin olisi perusteltua lisätä rahallinen korvaus tilanteessa, jossa yritys harjoittaa tutkimusyhteistyötä, mutta ei ole voitollinen."</p> <p>"Ehdotuksessa hyvä piirre on myös se, että siinä ei suljeta kokonaan pois mahdollisuutta hyödyntää verovähennystä tilanteessa, jossa verovelvollinen on saanut myös suoraa tukea hankkeeseen. Tämän voidaan odottaa vähentävän kokonaisvaikutusta vähentävää tukisubstitutiota, jolla tarkoitetaan yhden tuen korvautumista toisella, jolloin kokonaistukisumman lisäys yrityksessä jää pieneksi, tai neutralisoituu kokonaan."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT						<p>"Lisävähennyksen ei voida varmistaa odottaa lisäävän T&K-investointeja. Erityisesti ehdotetun tuen kohdalla on mahdollista, että tuki ei saa aikaan lisäyksiä T&K-investoinneissa edes yrityksissä, jotka voivat sitä hyödyntää. Tämä seuraa siitä, että tuki kohdentuu vain osaan T&K-toimintaa, jolloin vaarana on, että tuen ulkopuolella oleva T&K-toiminta vähenee, kun sitä siirretään tutkimusorganisaatioyhteistyön piiriin. Tällöin tuen nettovaikutus yrityksen kokonais-T&K-investointiin voi olla pieni, ja pahimmassa tapauksessa sitä ei synny ollenkaan."</p> <p>"Yritystuki-instrumenttien, mukaan lukien verotuet, vaikuttavuus tulisi aika-ajoin arvioida satunnaistetuilla kontrolloiduilla kokeilla. Satunnaistettuja kontrolloituja kokeita on toteutettu laajamittaisesti monilla muilla yhteiskunnan alueilla (mm. lääketiede ja sosiaaliturva). Ehdotetun kaltaisen huojennuksen arviointi on erityisen tärkeää siksi, että se kohdistuu kapeaan osaan T&K-toimintaa, eikä sen vaikutuksista ole vahvaa tieteellistä näyttöä, edes muiden maiden osalta.</p> <p>- - - Ehdotuksemme on, että mahdollisimman pian muodostetaan työryhmä, joka laatii koesuunnitelman T&K-toiminnan lisävähennyksen arvioimisesta satunnaistetulla kontrolloidulla kokeella."</p>	

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto	<p>"- - - säädettäväksi esitetty laki edistää osaltaan sille asetettuja tavoitteita. Verohallinto pitää tarkoituksenmukaisena, että lisävähennys perustuisi palkkojen sijaan alihankintalaskuun."</p>		<p>"- - - 3 §:n 1 momentin säännöksen sanamuodossa sekä yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi tarpeen huomioida täsmällisemmin Suomessa sijaitsevan tosiasiallisen johtopaikkansa perusteella Suomessa yleisesti verovelvolliset ulkomaiset yhteisöt (ks. hanke VM111:00/2019). Tämän vuoksi Verohallinto ehdottaa, että säännöksen ensimmäinen virke muotoiltaisiin seuraavasti: Lisävähennykseen on oikeutettu omaan elinkeinotoimintaansa tai maatalouteensa liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa harjoittava yleisesti verovelvollinen."</p> <p>"Toisin kuin luonnoksessa todetaan, Verohallinto katsoo, että tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation, tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä hankkeen käsitteisiin liittyy tulkinnanvaraisuutta."</p> <p>"Verohallinto toteaa, että verovelvolliset voivat vaatia lisävähennystä myös muiden kuin em. säännöksen edellytykset selkeästi täyttävien toimijoiden (kuten yliopistot) alihankintalaskujen perusteella, jolloin Verohallinnon tulisi arvioida yhteistyöorganisaation asemaa. Tämä saattaa Verohallinnon näkemyksen mukaan olla haastavaa erityisesti ulkomaisten toimijoiden osalta. Verohallinto katsoo, että hallituksen esityksessä olisikin perusteltua antaa mahdollisimman paljon konkreettisia esimerkkejä siitä, mitä organisaatioita voidaan pitää laissa tarkoitettuina tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatioina sekä tuoda esiin, jos saatavilla on tulkintakäytäntöä tai ohjeistusta, johon voidaan rajanvetoa tehtäessä tukeutua.</p> <p>Lisäksi - - - tulisi harkita, voitaisiinko ehdotetussa laissa tai muualla verolainsäädännössä säätää yhteistyöorganisaatiolle</p>			<p>"Ehdotettu sääntely vaikuttaa Verohallinnossa muun muassa syventäviin ohjeisiin, veroilmoituslomakkeisiin, veroilmoituksen täyttöohjeisiin, verovalvontaan ja tietojärjestelmiin. Verohallinto tuo esiin, että ehdotetun lain aiheuttamien IT-järjestelmämuutosten kustannusten arvioidaan alustavien laskelmien perusteella olevan vähintään noin 292 000 euroa (ulkoiset henkilötöy-kustannukset noin 250 000 euroa ja sisäiset henkilöstömenot noin 42 000 euroa (0,6 htv))."</p>	<p>"- - - suora valtiontuki ja muu julkinen rahoitus perustuvat usein hankkeen kokonaiskustannuksiin, jolloin esimerkiksi hankkeeseen liittyvät alihankintalaskut sisältyvät tuen perusteeseen.</p> <p>- - - luonnoksen perusteella on epäselvää, miltä osin suoran valtiontuen voitaisiin tällaisessa tilanteessa katsoa kohdistuvan alihankintalaskuihin. Lisäksi julkisen tuen kohdistuessa nimenomaisesti alihankintalaskuun on epäselvää, voidaanko lisävähennyksen perusteeseen lukea kuitenkin se osa alihankintalaskun perusteella syntyneistä kustannuksista, joka on jäänyt kattamatta siihen kohdistuvalla julkisella tuella.</p> <p>Näihin seikkoihin olisi tulkintaongelmien välttämiseksi tärkeää ottaa kantaa hallituksen esityksen perusteluissa.</p> <p>Lisäksi Verohallinto toteaa, että säännöksessä käytetty muun tuen käsite on epäselvä. Säännöksen yksityiskohtaisista perusteluista on pääteltävissä, että muulla tuella tarkoitetaan muuta kuin suoraksi valtiontueksi luettavaa julkisen sektorin rahoitusta tai vastaavaa julkista tukea. Kuitenkin säännöksen sanamuodon perusteella myös esimerkiksi lahjoitukset voitaisiin lukea hankkeeseen kohdistuvaksi muksi tueksi. Siten lain 3 §:n 3 momentissa käytettyä muun tuen käsitettä voisi olla perusteltua täsmentää esimerkiksi siten, että säännöksessä käytettäisiin ilmaisuja "tai muuta julkista tukea".</p> <p>Ehdotetun säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan lisävähennystä ei saisi tehdä myöskään siltä osin kuin verovelvollinen tulee saamaan suoraa tukea saman hankkeen alihankintalaskujen kattamiseksi. Siten lisävähennyksen myöntämiseen vaikuttavat myös myöhemmin saatavat tuet. Verohallinnon näkemyksen mukaan tämä ei kuitenkaan ilmene säännöksen sanamuodosta, jonka</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>velvollisuus antaa esimerkiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan hanketta koskevilla yhteistyösopimuksella selvitys organisaation toiminnasta sekä siitä, täyttääkö yhteistyöorganisaatio lain 2 §:n 2 kohdan mukaisen tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation määritelmän. Jos katsotaan, että asiasta ei ole tarpeen säätää lailla, tulisi ehdotetun sääntelyn perusteluissa todeta, että käytännössä verovelvollisen ja tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation välisen sopimuksen tulisi sisältää sellainen tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation toiminnastaan antama selvitys, jonka perusteella voitaisiin lähtökohtaisesti todentaa vaaditun vähennyksen lainmukaisuus tutkimus- ja tiedonvälittämisorganisaation statuksen osalta.</p> <p>Verohallinto kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun lain 2 §:n 2 kohdassa todetaan, että kun tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatio harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Verohallinnon näkemyksen mukaan hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä täsmentää, millainen merkitys tällä seikalla on ratkaistaessa sitä, täytyvätkö edellytykset lisävähennyksen saamiselle."</p>				<p>voidaan katsoa viittaavan vain jo saatuihin tukiin. Siten säännöksen sanamuodon muuttamista tulisi harkita siten, että se kattaisi myös tulevaisuudessa mahdollisesti saatavat tuet, jos tämä on ollut tarkoituksena. Jos säännöstä täsmennetään tällä tavoin, tulisi verovelvolliselle asettaa laissa velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle, jos verovelvollinen saa alihankintalaskujen kattamiseen tukea tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen vaatimisen jälkeen."</p> <p>"Lisävähennystä tulisi vaatia ennen verotuksen päättymistä (lain 5 §). Verotuksen päättymisellä tarkoitetaan verolainsäädännössä verovelvolliskohtaista verotuksen päättymistä eli verotuksen päättymishetki voi olla verovelvollisilla eri (HE 97/2017 vp). Yleisesti tämä tarkoittaa sitä, että lainsäädännön nojalla ennen verotuksen päättymistä esitettäväksi vaadittavien tahdonvaltaisten vaatimusten esittäminen riippuu verovelvollisen oman verotuksen päättymisestä. Perusteluissa voisi todeta, että verotuksen päättymisellä tarkoitetaan tässäkin verovelvolliskohtaista verotuksen päättymistä."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>" - - tutkimus- ja kehittämistoiminnan hanke voi johtaa osittain tai kokonaan myös aineellisen omaisuuden välttömään tai välilliseen syntymiseen. Ottaen huomioon, että lisävähennyksen saaminen ei luonnoksen perusteella edellyttäisi hankkeen tulosten tarkastelua tai hankkeen onnistumista, tarkoituksena ei oletettavasti ole estää lisävähennyksen saamista siltä osin kuin hanke liittyy kokonaan tai osittain muuhun kuin aineettoman omaisuuden, kuten koneen tai laitteen luomiseen.</p> <p>Ehdotettua sääntelyä ja perusteluita voidaan pitää tältä osin epäselvinä, minkä vuoksi säännöksiä ja perusteluita tulisi - - täsmentää. Jos tarkoitus ei ole ollut rajata ehdotetun lain soveltamisalaa pelkästään hankkeisiin, joiden tuloksena voi syntyä ainoastaan aineetonta omaisuutta, tulisi harkita, olisiko ehdotetun lain 2 §:n 3 kohdan edellytys aineettomasta omaisuudesta syytä poistaa tai täsmentää sääntelyn sanamuotoa ja perusteluita tältä osin.</p> <p>Jos aineettoman omaisuuden edellytys sisällytetään lakiin nykyisessä muodossaan tai täsmennettynä, Verohallinto ehdottaa, että siitä säädettäisiin 2 §:n 3 kohdan sijaan jo 2 §:n 1 kohdassa, jolloin kaikki lisävähennyksen perusteena olevaan toimintaan kohdistuvat edellytykset kävisivät ilmi samasta säännöksestä. Aineettoman omaisuuden merkityssisällöltä olisi myös hyvä täsmentää hallituksen esityksessä. Verohallinto toteaa lisäksi, että aineettoman omaisuuden käsitettä voidaan pitää jossain määrin tulkinnanvaraisena, jolta osin hallituksen esityksen perusteluita olisi tarkoituksenmukaista myös täsmentää."</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>"Verohallinto toteaa, että lain 2 §:n 2 kohdan edellytykset täyttävä tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatio voi tarjota myös muita kuin lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyviä palveluita. Siten alihankintalaskun käyttäminen luonnoksessa esitetyllä tavalla sen todentamiseen, että laskun perusteena oleva tutkimus- ja kehittämistoiminta täyttää lain edellytykset, edellyttää Verohallinnon käsityksen mukaan käytännössä sitä, että alihankintalaskun erittelystä käy riittävällä tarkkuudella ilmi se, miltä osin lasku perustuu lain soveltamisalaan kuuluviin kustannuksiin. Tämän vuoksi tulisi harkita, pitäisikö tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatiolle säätää velvollisuus antaa selvitys siitä, miltä osin alihankintalasku sisältää kustannuksia, jotka täyttävät lain 2 §:n 1 kohdan edellytykset. Jos lailla säätämistä ei nähdä tarpeelliseksi, olisi asia joka tapauksessa tarpeen todeta hallituksen esityksen perusteluissa."</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>”Ehdotettu laki ei sisällä hankkeen määritelmää, vaikka hankkeen käsite sisältyy useaan ehdotettuun säännökseen. - - -</p> <p>- - - yleiskielen ja yleisen käytännön mukaista hankemääritelmää ei voida pitää riittävän yksiselitteisenä, minkä vuoksi hankkeen määritelmä olisi tarpeen sisällyttää lakiin tai täsmentää sitä hallituksen esityksen perusteluissa.</p> <p>Ehdotetun lain 6 §:n 2 momentissa määritellään hankkeen aloitusajankohta lakia sovellettaessa. Säännöksen mukaan hanke katsottaisiin aloitetun hanketta koskevan sopimuksen allekirjoitushetkellä.</p> <p>- - - ehdotetussa säännöksessä tai sen yksityiskohtaisissa perusteluissa ei määritellä tarkemmin, mihin hanketta koskevaan sopimukseen säännöksessä viitataan. Siten on epäselvää, katsotaanko hanke säännöksen perusteella aloitetuksi esimerkiksi hankkeen aloittamiseen liittyvän yrityksen sisäisen sopimuksen allekirjoitushetkellä vai vasta tutkimus- ja tiedonjakeluorganisaation kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen allekirjoitushetken perusteella. Koska aloitusajankohta vaikuttaa keskeisesti lisävähennyksen myöntämiseen, hallituksen esityksen perusteluista olisi tarpeen tarkentaa tältä osin.”</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>" - - suoriteperusteisessa tuloverotuksessa alihankintalaskun maksaminen ei vaikuta menon vähennyskelpoisuuteen tai jaksottamiseen. Siten Verohallinto ehdottaa, että maksamisen sijaan säännöksessä käytettäisiin esimerkiksi ilmaisia suorittaminen, jolloin säännöksen jälkimmäisen virkkeen mukaan lisävähennyksen perusteena olisi 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollisen tutkimus- tai tiedonvälitysorganisaatiolle suorittama aineettoman omaisuuden syntymiseen tähtäävän tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeen alihankintalasku."</p> <p>"Ehdotetun lain 3 §:n 2 momentin yksityiskohtaisten perustelujen mukaan vähennyksen perusteena otettaisiin verovuonna huomioon elinkeinoverolain tai maatilatalouden tuloverolain mukaan vähennyskelpoiset tutkimus- ja kehittämistoiminnan alihankintalaskut, joiden suorittamisvelvollisuus on elinkeinoverolain tai maatilatalouden tuloverolain mukaan syntynyt kyseisenä verovuonna. Elinkeinovalain 25 §:ään perustuvasta menojen mahdollisesta jaksotuksesta riippumatta kunkin verovuoden laskentaperusteessa otettaisiin huomioon kokonaisuudessaan ne alihankintalaskut, joiden osalta suorittamisvelvollisuus on syntynyt kyseisenä verovuonna.</p> <p>- - - ehdotetun säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi perusteltua suorittamisvelvollisuuden syntymisen sijaan käyttää selvyiden vuoksi ilmaisia "jotka</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Verohallinto			<p>jaksotetaan kyseiselle verovuodelle". Lisäksi perusteluissa olisi elinkeinoverolain osalta selvyiden vuoksi hyvä viitata EVL 22 §:ään. Tällöin perusteluissa voitaisiin todeta seuraavaa: Vähennyksen perusteena otettaisiin verovuonna huomioon elinkeinoverolain tai maatilatalouden tuloverolain mukaan vähennyskelpoiset tutkimus- ja kehittämistoiminnan alihankintalaskut, jotka jaksotetaan elinkeinoverolain 22 §:n tai maatilatalouden tuloverolain mukaan kyseisen verovuoden menoiksi. Verovelvollisen valinta jaksottaa menot elinkeinoverolain 25 §:n mahdollistamalla tavalla ei vaikuta lisävähennyksen laskentaperusteeseen."</p> <p>"- - ehdotetun lain 3 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa voitaisiin selvyiden vuoksi todeta, että elinkeinotoimintaan liittyvä lisävähennys vähennetään elinkeinotoiminnan tulolähteen tulosta ja maatalouden lisävähennys maatalouden tulolähteen tulosta, mikäli verovelvollisella on näiden molempien tulolähteiden mukaan verotettavaa toimintaa."</p>				
Veronmaksajain keskusliitto ry	"Veronmaksajain Keskusliitto ei vastusta esitetyn verohuojennuksen käyttöönottoa, mutta toteaa esityksen vaikutuksen jäävän aiemmista vastaavista verotuista saatujen kokemusten perusteella todennäköisesti vähäiseksi."			"Ehdotetun lisävähennyksen taloudellinen merkitys ja eurorajat ovat kuitenkin samassa suuruusluokassa kuin aikaisemmin. Parhaimmillaan lisähyöty esitetystä lisävähennyksestä vastaa enintään 1/10 osaa kustannusten määrästä"	"Esitettyä neljän vuoden voimassaoloaikaa ei myöskään voida pitää kovin pitkänä."	"Lisävähennyksen käyttöön merkitys verotuottoihin arvioidaan myös vähäiseksi, sillä esitysluonnoksessa arvioidaan, että verotuottomenetykset ovat vuosittain enintään 8 miljoonaa euroa."	

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Veronmaksajain keskusliitto ry	"Verrattuna aikaisempaan, vuosien 2013- 2014 t&k-toiminnan verotukseen, esitetty lisävähennys on tarkoitus toteuttaa pidemmälle ajalle ja sen soveltamisala on laajalaisempi. Myönteistä on myös se, että esitetyn lisävähennyksen saamisen edellytykset ovat vähemmän tulkinnalliset verrattuna aikaisempaan t&k-toiminnan verotukseen."					"Parhaimmillaankin lisävähennyksen käyttöönotto esitettyssä muodossa on täydentävä keino kannustaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi laajamittaisempaa lisävähennystä, jonka voimassaoloaika olisi pidempi."	
Apulaisprofessori Tomi Viitala	"Hallituksen esityksessä asetettuja tavoitteita voidaan pitää perusteltuina. On tarkoituksenmukaista, että myös verotoimenpiteet nähdään osana kokonaisvaltaisempaa innovaatiopolitiikkaa."		"Lakiluonnoksessa käytetyt määritelmät nojaavat pääosin EU-lainsäädäntöön, mitä voidaan pitää perusteltuina. Hallituksen esityksen perusteluissa tulisi kuitenkin pyrkiä avaamaan joitakin määritelmiä tarkemmin. Esim. tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaation määritelmän osalta olisi hyvä avata esimerkinomaisesti sitä, mitkä kotimaiset organisaatiot täyttävät määritelmän edellytykset. Nyt esityksen perusteluista ilmenee, että ainakin korkeakoulut ja tutkimuslaitokset ovat tällaisia organisaatioita. Sen sijaan epäselvemmäksi jää mitä tarkoitetaan käsitteillä "teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet, fyysiset ja virtuaaliset yhteistyöyhteisöt"."		"- - Tältä osin esitysluonnoksessa esitetty vaikuttaa perustellulta lukuun ottamatta kannustimen määräaikaisuutta, jota ei yleisesti voida pitää vaikuttavuuden kannalta perustelluna." "Toisaalta, nyt esitetty kannustin perustuu yritysten alihankintaan eikä oman henkilöstön palkkaamiseen, jolloin voidaan ajatella, että yritysten on helpompi sopeuttaa toimintaansa kannustimen määrärajan päättyessä. Tutkimusorganisaatioiden näkökulmasta määräaikaisuus kuitenkin voidaan nähdä ongelmallisena, koska niiden toiminnan sopeuttaminen kannustimen määrärajan päättyessä on hankalampaa. Koska kyseessä ei ole ensisijassa suhdanneluontoinen toimenpide, perustellumpaa olisi säätää laki pysyväksi."	"Kuten esitysluonnoksessa on todettu, vastaavin perustein otettiin käyttöön T&K-toiminnan lisävähennys, jota sovellettiin vuosina 2013-2014. Jälkikäteisissä arvioissa on todettu, ettei kyseisen kannustimen kohdistuminen ja vaikuttavuus täyttänyt odotuksia. Esitysluonnoksessa on katsottu, että nyt esitetty lisävähennys on luonteeltaan erilainen eikä aiemmat arviot kannustimen vaikuttavuudesta ole suoraan sovellettavissa nyt ehdotettuun kannustimeen. Tältä osin esitysluonnoksessa esitetty vaikuttaa perustellulta lukuun ottamatta kannustimen määräaikaisuutta, jota ei yleisesti voida pitää vaikuttavuuden kannalta perustelluna."	
Professori Marianne Malmgrén	"Esitysluonnoksessa on tarkasteltu kattavasti tutkimus- ja kehitystoiminnan verovähennyksiä eri valtioissa sekä myös todettu, että ehdotettu sääntely ei ole SEUT:n valtiotukisääntösten tarkoitamalla tavalla valikoiva."	"- - sääntelyä sovelletaan elinkeinotoimintaa ja maataloutta harjoittaviin verovelvollisiin. Verovelvollisen juridinen toimintamuoto ei esitysluonnoksen mukaan vaikuta vähennyksen soveltamiseen. Esitysluonnoksen"	"Tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaation määrittely on kytketty ns. yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen. Tätä voidaan pitää perustelluna."	"Lisävähennyksen kannustavuuteen vaikuttavat myös sille asetetun vähimmäis- ja enimmäismäärät. Raja-arvoja tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon, että ehdotettu lisävähennys on vain osa tutkimus-	"Tuen toimivuuden kannalta on tärkeää, että se on voimassa ehdotetusti verovuosina 2021-2024. Verotuksen ennustettavuuden takia on tärkeää, että nyt säädettyä ehdotettuun voimassaoloaikaan"		"Suorat tuet ovat yleensä tehokkaampia kuin verotuet, kuten esitysluonnoksessakin todetaan. Verotuksellisen epäsuoran tuen etuna voidaan kuitenkin yleensä pitää sen yksinkertaisempaa ja siten myös usein nopeampaa"

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
<p>Professori Marianne Malmgrén</p>	<p>Esitysluonnoksen ehdotusta yhteisöverotuottojen menetysten korvaamisesta kunnille voidaan pitää perusteltuna erityisesti ottaen huomioon kuntatalouden nykytila."</p>	<p>perusteluissa todetaan, että sääntely soveltuisi myös ulkomaiseen yhteisöön, jos siitä tulee tällä suunnitella olevan kansallisen lainsäädäntömme mukaan yleisesti verovelvollinen, sekä ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa olevaan kiinteään toimipaikkaan.</p> <p>Esitysluonnoksesta ei käy ilmi, miksi lisävähennystä sovellettaisiin vain ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa olevaan kiinteään toimipaikkaan. Kiinteä toimipaikka voi olla myös esimerkiksi ulkomaisella yksityisliikkeellä. Koska lisävähennystä ei rajoiteta kansallisissa tilanteissa toimintamuodon perusteella, ei ole perusteltua, että näin tehtäisiin rajat ylittävissä tilanteissa eikä lakiehdotuksen 1 §:ssä näyttäisi olevan tällaista rajoitusta. Onkin toivottavaa, että esitysluonnoksen perusteluissa ilmaisu "ulkomainen oikeushenkilö" korvataan termillä "rajoitetusti verovelvollinen"."</p> <p>"Lakiehdotuksen 1 §:n mukaan vähennys tehtäisiin "elinkeinotoiminnan tai maatalouden" tulosta. Elinkeinotoiminnan osalta vähennys näyttäisi siis olevan mahdollinen vain niille verovelvollisille, joilla on elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968, EVL) 1.1 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoimintaa (liike- ja ammattitoiminta).</p> <p>Koska vähennyksestä ei säädetä EVL:ssä ja esitysluonnoksen 1 §:ssä käytetään termiä "elinkeinotoiminta", säännös ei näyttäisi soveltuvat EVL 1.2 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen ns. muuhun toimintaan. Tältä osin voi mieltä sitä, pitäisikö sääntelyn soveltua myös näiden yhteisöjen muuhun toimintaan kuin</p>	<p>"Kotimaisten toimijoiden lisäksi vähennystä sovellettaisiin myös ETA-valtioihin sijoittautuneisiin toimijoihin. Tämä on perusteltua SEUT:n säännösten takia. Tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaatioiden osalta sääntelyyn saattaa kuitenkin sisältyä tulkinnanvaraisuutta. Tämä lienee vaikuttanut siihen, että lakiehdotuksen 2 §:n 2 kohtaan on lisätty lisämääreitä. Lakiehdotuksen 2 §:n 2 kohdan ensimmäisen lauseen esimerkkilistaan yhteisöistä olisi selvytyden vuoksi hyvä lisätä termin "korkeakoulu" lisäksi "yliopisto". Yliopistoista säädetään erillisessä yliopistolaisissa (558/2009). Lisäksi lainsäädännössä korkeakoulutermin käyttö ei ole täysin yhdenmukaista."</p> <p>"Toivottavaa olisi, että ainakin hallituksen esityksen perusteluissa todettaisiin selkeästi, tarkoitetaanko tässä alihankintalaskun arvonlisäverotonta määrää erityisesti, kun määritelmässä käytetään "alihankintalaskun" lisäksi ilmaisua "maksamaa". Ilmaisun "maksamaa" tilalla olisi perusteltua käyttää termiä "suorittamaa" tai muuttaa sanamuotoa niin, että siinä voidaan viitata suoritusvelvollisuuteen. Useimmissa tilanteissa vähennyksen tekevä verovelvollinen pitänee suoriteperusteista kirjanpitoa, joten lisävähennys on perusteltua tehdä sinä verovuotena, jona alihankintalaskun suoritusvelvollisuus on syntynyt. Lisävähennyksen jaksottaminen vastaisi tällöin myös EVL 22.1 §:ää ja 25 §:ää sekä lakiesityksen 3.2 §:n perusteluita. Esitysluonnoksen perusteluissa viitataan laskujen suoritusvelvollisuuteen."</p>	<p>ja kehittämistoiminnan tukijärjestelmää."</p>	<p>voidaan luottaa tutkimus- ja kehittämishankkeita suunniteltaessa ja, että voimassaoloaika on riittävän pitkä."</p>		<p>käsitteilyä kuin hakemukseen perustuvien tukien. Esitysluonnoksen mukaisen tuen hyvänä puolena voidaan myös pitää sitä, että se saattaa edesauttaa tutkimustoiminnan kehitystä esitysluonnoksessa määritellyissä tutkimus- yms. organisaatioissa ja hyödyttää kumpaakin yhteistyön osapuolta. Sinänsä lisävähennys monimutkaistaa verojärjestelmää, koska se on erityisäänöns."</p>

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
<p>Professori Marianne Malmgrén</p>		<p>EVL 1.1 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoimintaan. Esitys-luonnos näyttäisi tarkoittavan, että nämä yhteisöt voisivat vähentää EVL 25 §:n mukaisesti tutkimustoiminnan menot EVL-tulolähteessä, mutta eivät voisi vähentää ehdotettua lisävähennystä muusta toiminnastaan.</p> <p>Jos vähennyksestä säädettäisiin EVL:ssä, se todennäköisesti soveltuisi myös niiden EVL 1.2 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verotuksessa, jotka harjoittavat vain EVL 1.2 §:ssä tarkoitettua muuta toimintaa. Toisaalta tilanne lienee yleensä se, että yhteisö, joka harjoittaa tutki-mus- ja kehittämistoimintaa, harjoittaa myös EVL 1.1 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoimintaa.</p> <p>Esitetyssä muodossaan sääntely korostaa EVL 1.1 §:n elinkeinotoiminnan käsitteen merkitystä ja saattaa monimutkaistaa lainsäädännön tulkintaa. Lisäksi esitetty sääntely lisää EVL 1.2 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen EVL-tulolähteessä verotettavan muun toiminnan verotet-tavan tuloksen laskennan eroja verrattuna niihin yhteisöihin, joilla on EVL 1.1 §:n elinkeinotoimintaa.</p> <p>Mikäli lakiehdotus säilytetään esitysluonnoksen mukaisena, hallituksen esityksen peruste-luissa olisi selvyuden vuoksi toivottavaa mainita, että vähennysoikeus on vain niillä yhtei-söillä, jotka harjoittavat EVL 1.1 §:ssä tarkoitettua elinkeinotoimintaa ja vähennys voidaan tehdä vain tästä elinkeinotoiminnasta."</p>	<p>"Lakiehdotuksen 3.1 §:ssä säädetään, että oikeus lisävähennykseen on myös ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa olevan kiinteän toimipaikan harjoittaman tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteella. On tärkeää, että lakiehdotuksen 3 §:ssä ja esitysluonnoksen perusteluissa ilmaisu "ulkomainen oikeushenkilö" korvataan termillä "rajoitetusti verovelvollinen" tai muutoin muutetaan säännösehdo-tusta, koska sääntelyä on esitysluonnoksen mukaan tarkoitus soveltaa verovelvollisiin yritysmuodosta riippumatta. Mikäli muutosta ei tehdä, säännös voi olla SEUT:n ja verosopimusten kiinteän toimipaikan syrjäintäkiellon vastainen. Ehdotetussa muodossaan esitysluonnos näyttäisi asettavan kansalliset ja rajat ylittävät tilanteet erilaiseen asemaan."</p> <p>"Lakiehdotuksen 3.2 §:ssä olevan ilmaisun "maksama" tilalla olisi perusteltua käyttää termiä "suorittama". Näin lisävähennys jaksotettaisiin EVL 22.1 §:n ja 25 §:n mukaisesti ja lainkohdan sanamuoto vastaisi esitysluonnoksen perusteluja."</p> <p>"Lakiehdotuksen 3.4 §:n säännös, jonka mukaan vähennys luetaan osaksi elinkeino- tai maatalouden tulolähteen tappiota, on perusteltu. Ehdotettu säännös tarkoittaa, että elinkeinotoiminnan tappiollisuus ei vaikuta mahdollisuuteen saada veroetu lisävähennyksestä tappiontasaus-säännöksen sallimissa rajoissa."</p> <p>"Lakiehdotuksen 5.2 §:ssä säädetään, että 5.1 §:n jatkuvuusperiaatetta sovellettaisiin myös "hankkivan yhtiön verotuksessa liiketoiminnan hankinnan yhteydessä". Tältä osin jää epäselväksi, tarkoitetaanko</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
Professori Marianne Malmgrén			tässä liiketoiminnan hankinnalla liiketoimintakauppaa. Asia ei selviä myöskään hallituksen esityksen perusteluista. Liiketoimintakaupassa ei pitäisi soveltaa jatkuvuusperiaatetta lisävähennyksen osalta, koska sitä ei sovelleta liiketoimintakaupassa muutoinkaan. Liiketoimintakaupassa hankkiva yhtiö tekee esimerkiksi käyttömaisuuden poistot eri omaisuuserien hankintamenoista."				
Professori Pekka Nykänen	"Lisävähennys on sekä verovelvollisten että viranomaisten kannalta tukimallina hallinnollisesti tehokkaampi kuin suorat tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuet. On myös mahdollista, että verotuki kohdentuu yritystoiminnan kannalta optimaalisemmin kuin suora tuki. Toisaalta uusi verotuki tuo verojärjestelmään jälleen yhden kokonaisuutta monimutkaistavan elementin. Hyvän verojärjestelmän kannalta ohjaavien verohuojennusten käyttö on perusteltua vain, jos ne toteuttavat tehokkaasti niille asetettuja tavoitteita."	"Tuen voi saada säännöskohtaisten perustelujen (s. 15) mukaan sekä kotimaisen tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaation että vastaavan toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen organisaation antaman alihankintalaskun perusteella. Ehdotetun lain 2 §:n 2 kohdassa ei ole kuitenkaan mitään rajoituksia sen suhteen, mihin valtioon tutkimus- tai tiedonhankintaorganisaation on tullut sijoittautua. Näin lisävähennyksen saisi myös ETA:n ulkopuolelle sijoittautuneen organisaation antaman laskun perusteella. Lain 2 §:n 2 kohtaa tulisi tämentää vastaamaan säännöskohtaisissa perusteluissa esitettyjä rajoituksia."	"Esitysluonnoksen sivulla 13 todetaan, että lisävähennykseen olisi oikeutettu ulkomaisen oikeushenkilön Suomessa oleva kiinteä toimipaikka, joka on tuloverovelvollinen Suomessa. Virke ei pidä täysin paikkansa, koska kiinteä toimipaikka ei ole verovelvollinen, vaan verovelvollinen se rajoitetusti verovelvollinen yhteisö, jonka kiinteästä toimipaikasta on kysymys." "Ehdotetun lain terminologia on hyvin teknisluontoista ja kaukana yleiskielestä. Erityisesti esityksessä mainitut teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät ja tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt eivät terminä avaudu lukijalle. Nämä termit olisi syytä avata hallituksen esityksen perusteluissa esitysluonnosta paremmin ja hallituksen esityksessä olisi syytä esittää myös termejä selvittäviä esimerkkejä."			"Kysymys ei olisi siten kovinkaan merkittävästä julkisesta tuesta tutkimus- ja kehittämistoiminnalle. Lisävähennyksen suhteellisen rajattuja vaikutuksia verokertymään korostaa se, että esitysluonnoksen mukaista lakia sovellettaisiin vain kolmen verovuoden ajan. Yhteisöverovelvollisilla verotuen määrä on 10 % lisävähennykseen oikeuttavista kuluista. Siten on hyvin todennäköistä, että kaikki verovelvolliset, jotka ovat lisävähennykseen oikeutettuja, todennäköisesti myös vaativat vähennystä verotuksessa. Eriasia on se, lisäksi tällainen kannustin tosiasiallisesti tutkimus- ja kehittämis yhteistyötä."	"Valtiontuki. Esitysluonnoksessa todetaan perustellusti, että ehdotettu lisävähennys ei ole EU:n valtiontukisäännösten kannalta kiellettyä valtiontukea. Tuki on kaikkien elinkeinotoimintaa ja maataloutta harjoittavien verovelvollisten käytössä, joten tukea ei voida pitää valikoivana."

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
<p>Professori Pekka Nykänen</p>		<p>hyödyntäisivät lähinnä yhteisöt. Suomen verojärjestelmässä elinkeinoyhtymät eivät ole verovelvollisia vaan laskentasubjekteja. Ilmeisesti vähennys koskee ehdotetun lain 1 §:n sanamuodosta huolimatta myös elinkeinoyhtymiä. Asiasta olisi syytä ottaa selventävä maininta vähintään säännöskohtaisiin perusteluihin."</p>	<p>"Ehdotettu laki ja sen perustelut jättävät epäselväksi sen, tuleeko verovelvollisen itse harjoittaa tutkimus- tai kehittämistoimintaa. Ehdotetun lain 3.1 §:n mukaan lisävähennyksen on oikeutettu omaan elinkeinotoimintaansa tai maatalouteensa liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa harjoittava verovelvollinen. Tästä saa sellaisen kuva, että verovelvollisen tulisi itse aktiivisesti harjoittaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Myös ehdotetun lain 3.2 §:ssä käytetystä sanasta "yhteistyön" perusteella olisi pääteltävissä, että sekä verovelvollisen että tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaation tulisi osallistua aktiivisesti hankkeen tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Esitysluonnoksen perusteluista ei sen sijaan ainakaan suoraan välity tällaista vaatimusta. Säännöksen tavoitteiden kannalta lienee riittävää, että verovelvollinen ostaa alihankintana tutkimus- ja kehittämisspalveluita, jotka liittyvät verovelvollisen omaan elinkeinotoimintaan tai maatalouteen riippumatta siitä, harjoittaako verovelvollinen itse tutkimus- ja kehitystoimintaa. Hallituksen esityksessä verovelvollisen rooli hankkeessa tulisi määritellä selkeämmin ja tarvittaessa muuttaa 3 §:n 1 ja 2 momenttien sanamuotoja. Lain tulkinnan selkeyden kannalta olisi perusteltua, ettei verovelvollisen omaa aktiivista roolia tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tarvitsisi erikseen arvioida."</p>				

Lausunnon antaja	Yleiset kommentit	Lain soveltamisala	Lain määritelmät ja vähennyksen edellytykset	Vähennyksen määrä	Lain määräaikaisuus	Vaikutusarvio, vaikuttavuus	Muuta
<p>Professori Pekka Nykänen</p>			<p>"Lain soveltamisen kannalta olennaiset termit tulisi määrittää laissa. Käsitettä "hanke" ei ole esitysluonnoksen mukaisessa laissa määritelty. Tätä on perusteltu sillä, että lisävähennys perustuisi nimenomaan alihankintalaskuun. Näin hankkeen käsite ei muodostuisi tulkinnassa ongelmaksi ja hankkeen käsite tulisi ymmärtää sen yleiskielen mukaisessa merkityksessä. Käsitteen sisältö jää kuitenkin avoimeksi. Näin käsitteen määrittelyvastuu jää ensi vaiheessa Verohallinnolle, jonka ohjeistuksessaan otettava kantaa avoimeksi jätetyn käsitteen sisältöön. Lopullinen käsitteen määrittäminen saattaa jäädä oikeuskäytännön varaan."</p> <p>"Ehdotetun lain mukaan hankkeen tulisi tähdätä nimenomaan aineettoman omaisuuden syntymiseen. Sinällään rajaus aineettomaan omaisuuteen on varsin selkeä, mutta tämä rajaus tulisi perusteella hallituksen esityksessä. Nyt asia vain todetaan ehdotetun lain 2 §:n 3 kohdassa ja tarpeettomastikin toistaen 3.2 §:ssä."</p>				